YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)
5 päivänä maaliskuuta 1998 *

Asiassa C-199/94 P ja C-200/94 P REV,

Compañía Internacional de Pesca y Derivados SA (Inpesca), Espanjan oikeuden mukaan perustettu yhtiö, kotipaikka Bermeo (Espanja), edustajanaan asianajaja Maria Iciar Angulo Fuertes, Biskaja, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Ernest Arendt, 8—10 rue Mathias Hardt,

hakijana,

jossa hakija vaatii Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa C-199/94 P ja C-200/94 P, Pevasa ja Inpesca vastaan komissio, 26.10.1995 antaman määräyksen (Kok. 1995, s. I-3709) ottamista uudelleen käsiteltäväksi,

muina asianosaisina:

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään johtava oikeudellinen neuvonantaja Francisco Santaolalla Gadea ja oikeudellinen neuvonantaja José Luis Iglesias Buhigues, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

ja

Pesquería Vasco-Montañesa SA (Pevasa), Espanjan oikeuden mukaan perustettu yhtiö, kotipaikka Bermeo (Espanja), edustajanaan asianajaja Maria Iciar Angulo

* Oikeudenkäyntikieli: espanja.

Fuertes, Biskaja, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Ernest Arendt, 8—10 rue Mathias Hardt,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja R. Schintgen sekä tuomarit G. F. Mancini (esittelevä tuomari) ja G. Hirsch,

julkisasiamies: S. Alber,
kirjaaja: R. Grass,

kuultuaan julkisasiamiestä,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Compañía Internacional de Pesca y Derivados SA (Inpesca) on yhteisöjen tuomioistuimeen 12.2.1996 jättämällään hakemuksella vaatinut EY:n tuomioistuimen perussäännön 41 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa C-199/94 P ja C-200/94 P, Pevasa ja Inpesca vastaan komissio, 26.10.1995 antaman määräyksen (Kok. 1995, s. I-3709, jäljempänä yhteisöjen tuomioistuimen määräys) ottamista uudelleen käsiteltäväksi.

2 Tällä määräyksellä yhteisöjen tuomioistuin on hylännyt selvästi perusteettomana työjärjestyksensä 119 artiklan nojalla Pevasan ja Inpescan tekemät valitukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa T-452/93 ja T-453/93, Pevasa ja Inpesca vastaan komissio, 28.4.1994 antamasta määräyksestä (Kok. 1994, s. II-229, jäljempänä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen määräys).

3 Kyseisissä valituksissa vaadittiin ensinnäkin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen määräyksen kumoamista, toiseksi Pevasan ja Inpescan kalastus- ja vesiviljelyalan rakenteiden parantamista ja sopeuttamista koskevista yhteisön toimenpiteistä 18 päivänä joulukuuta 1986 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4028/86 (EYVL L 376, s. 7) perusteella tonnikalan pakastusaluksen rakentamishankkeelle hakeman yhteisön taloudellisen tuen epäämisestä 18.12.1990 ja 8.11.1991 tehtyjen komission päätösten (jäljempänä riidanalaiset päätökset) kumoamista, kolmanneksi komission velvoittamista toteuttamaan tarpeelliset toimenpiteet kyseisen taloudellisen tuen myöntämiseksi ja neljänneksi komission velvoittamista korvaamaan sen toiminnasta aiheutuneet vahingot.

4 Yhteisöjen tuomioistuimen määräyksestä ilmenee erityisesti, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on perustellusti arvioinut, että riidanalaisten päätösten kumoamista koskevat kanteet nostettiin perustamissopimuksen 173 artiklassa määrätyn määräajan päätyttyä; että vaatimukset siitä, että riidanalaiset päätökset kumottaisiin, sisältyvät niihin kumoamisvaatimuksiin, jotka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on jättänyt tutkimatta; että vaatimus siitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin määräisi komission toteuttamaan tietyt toimenpiteet, on ristiriidassa yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön kanssa, jonka mukaan perustamissopimuksen 173 artiklaan perustuvan laillisuusvalvonnan yhteydessä yhteisöjen tuomioistuimilla ei ole toimivaltaa antaa määräyksiä; että vahingon korvaamiseksi esitetyt vaatimukset on esitetty yhteisön tukea vastaavien myöntämättä jääneiden summien saamiseksi päätöksen kumoamiseksi esitetyin lainvastaisuusperustein ja siten menettelyä on käytetty väärin; ja että koska muut vaatimukset liittyvät ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen määräyksen kumoamiseen, niitä ei ole tarpeen tutkia.

5 Hakija vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

— tutkii asian ottamista uudelleen käsiteltäväksi koskevan hakemuksen,

— kumoaa yhteisöjen tuomioistuimen määräyksen ja näin ollen tutkii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa riidanalaisista päätöksistä nostetun kumoamiskanteen,

— kumoaa riidanalaiset päätökset,

— velvoittaa komission toteuttamaan haetun yhteisön taloudellisen tuen myöntämiseksi tarpeelliset toimenpiteet EY:n perustamissopimuksen 176 artiklan mukaisesti,

— tutkii komission toiminnasta aiheutuneiden vahinkojen korvaamista koskevan vaatimuksen EY:n perustamissopimuksen 176, 178 ja 215 artiklan nojalla ja toteaa sen perustelluksi ja

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

6 Pevasa tukee huomautuksissaan Inpescan vaatimuksia.

7 Komissio vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

— jättää hakemuksen tutkimatta ja

— velvoittaa hakijan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

8 Hakija ilmoittaa seuraavat kolme tosiseikkaa, joita se pitää uusina ja ratkaisevina ja joiden nojalla sen mukaan on perusteltua purkaa yhteisöjen tuomioistuimen määräys: ensinnäkin 27.11.1995 päivätty yhteisöjen tuomioistuimen kirjaamon kirje;

toiseksi tilintarkastustuomioistuimen vuoden 1994 vuosikertomus (EYVL 1995, C 303, s. 1); kolmanneksi tonnikalan pakastusaluksen, jota varten tukea oli haettu, rakentaminen ja käyttöön otto, jotka on todistettu 8.2.1996 päivätyllä Anabacin todistuksella.

9 Ensimmäisen tosiseikan osalta Inpesca toteaa, että se oli yhteisöjen tuomioistuimen määräyksestä tiedon saatuaan pyytänyt yhteisöjen tuomioistuimen kirjaajalta täydellisen jäljennöksen esittelevän tuomarin kertomuksesta ja julkisasiamiehen kannanotosta "määräyksen perustelujen saamiseksi sen 16—29 kohdan sisällön puutteellisuuden huomioon ottaen". Yhteisöjen tuomioistuimen kirjaaja vastasi 27.11.1995, että 23.2.1989 annettujen yhteisöjen tuomioistuimen kirjaajan ohjeiden mukaan asianosaisille ei voida antaa tietoja esittelevän tuomarin kertomuksesta ja että julkisasiamiestä on kuultu, mutta että tämä ei ole esittänyt kirjallista ratkaisuehdotusta.

10 Hakija korostaa tältä osin, että työjärjestyksen 119 artiklan nojalla esittelevän tuomarin kertomus on perustavanlaatuisen tärkeä tämän määräyksen mukaisen tutkimatta jättämistä koskevan erityisen menettelyn aloittamiseksi. Lisäksi EY:n tuomioistuimen perussäännön 18 artiklan neljännessä kohdassa määrätään, että suullisessa käsittelyssä luetaan esittelijänä toimivan tuomarin kertomus. Tämän kertomuksen salaaminen asianosaisilta herättää epäilyjä päätöksenteon kannalta olennaisen asiakirjan puuttumisesta. Työjärjestyksen 119 artiklan tunnollinen ja tarkka noudattaminen edellyttää myös julkisasiamiehen kuulemista. Tämän olisi tapahduttava EY:n perustamissopimuksen 164, 166 ja 168 artiklan määräysten mukaisesti; näissä määrätään, että julkisasiamiesten tehtävänä on julkisessa istunnossa tehdä perustellut ehdotukset ratkaisuiksi yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetuissa asioissa. Tämä ehdotus on välttämätön takuu sille, että lakia noudatetaan perustamissopimuksen tulkinnassa ja soveltamisessa.

11 Purkuhakemuksessa esitetyn toisen tosiseikan osalta Inpesca vetoaa siihen, että tilintarkastustuomioistuimen vuotta 1994 koskevan vuosikertomuksen sanamuodosta ilmenee, että "[n]e esimerkit yhteisön varojen tuhlauksesta ja huonosta hoidosta, jotka tuodaan esille useissa tilintarkastustuomioistuimen kertomuksissa,

osoittavat selkeästi, miten tarpeellista on pyrkiä yhdessä toteuttamaan komission parannusohjelma ja luopua jokseenkin piittaamattomasta toimintamallista 'käytetään kaikki mitä talousarvioon on otettu'. Sen sijaan olisi aiheellista siirtyä pikemminkin rahan arvoa —— korostavaan malliin". Nämä tilintarkastustuomioistuimen huomautukset vastaavat hakijan alkuperäisessä kanteessaan esittämiä huomautuksia. Yhteisöjen tuomioistuin on hylännyt valitukset mitenkään viittaamatta komission hallinnon laiminlyönteihin.

12 Kolmanneksi hakija väittää täyttäneensä asetuksessa N:o 4028/86 säädetyt velvoitteet saamatta kuitenkaan anomaansa yhteisön taloudellista tukea. Tonnikalan pakastusalus "Txori-berri" on rakennettu Astilleros Balenciaga de Zumayassa (Espanja) ja se on kalastanut 12.3.1992 lähtien Seychellien, Madagaskarin ja Komorien vesillä, kuten 8.2.1996 päivätystä Anabacin todistuksesta ilmenee.

13 Komissio katsoo, että mikään hakijan esittämistä seikoista ei täytä välttämättömiä edellytyksiä asian uudelleen käsittelemiseksi. Komissio väittää erityisesti, että se, että asianosaiset eivät ole saaneet esittelevän tuomarin kertomusta ja että julkisasiamies ei ole esittänyt kirjallista ratkaisuehdotusta, oli yhteisöjen tuomioistuimen tiedossa silloin, kun se antoi asiassa ratkaisun ja että edellä mainitut seikat eivät ole voineet vaikuttaa määräyksen sisältöön. Määräyksen antamisen jälkeen julkaistulla tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksella ei myöskään ole voinut olla ratkaisevaa merkitystä asian ratkaisemiselle. Hakija oli samoin täysin tietoinen aluksen rakentamisesta ja käyttöön ottamisesta jo ennen määräyksen antamista, eikä tämä vaikuttanut mitenkään määräyksen sisältöön.

14 Työjärjestyksen 100 artiklan 1 kohdan mukaan ottamatta kantaa pääasiaan yhteisöjen tuomioistuin ratkaisee suljetuin ovin annettavalla tuomiolla, kuultuaan julkisasiamiestä, otetaanko hakemus tutkittavaksi.

15 Aluksi on muistettava, että EY:n tuomioistuimen perussäännön 41 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan hakemus tuomion ottamiseksi uudelleen yhteisön tuomioistuimessa käsiteltäväksi voidaan tehdä vain, jos tietoon tulee merkitykseltään ratkaiseva tosiseikka, joka ei ole ollut yhteisön tuomioistuimen eikä uutta käsittelyä hakevan asianosaisen tiedossa tuomiota annettaessa.

16 Perussäännön sanamuodossa ei nimenomaisesti määrätä, että määräys voidaan ottaa uudelleen käsiteltäväksi. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa hakemus asian ottamiseksi uudelleen käsiteltäväksi koskee kuitenkin määräystä, jolla valitukset on työjärjestyksen 119 artiklan nojalla hylätty selvästi perusteettomina ja jolla on siis samanlaiset oikeusvaikutukset kuin tuomiolla, jolla valitukset olisi hylätty perusteettomina. Näin ollen on myönnettävä, että jos tietoon tulee uusi merkitykseltään ratkaiseva tosiseikka, hakemus asian ottamiseksi uudelleen käsiteltäväksi voidaan tehdä tällaisesta määräyksestä (ks. tältä osin asia C-130/91 REV, ISAE/VP ja Interdata v. komissio, tuomio 7.3.1995, Kok. 1995, s. I-407 ja asia C-130/91 REV II, ISAE/VP ja Interdata v. komissio, tuomio 16.1.1996, Kok. 1996, s. I-65).

17 Kuten yhteisöjen tuomioistuin on toistuvasti todennut, tuomion ottaminen uudelleen käsiteltäväksi ei ole muutoksenhakukeino valitusteitse, vaan erityinen muutoksenhakukeino, jolla sallitaan lopullisella tuomiolla ratkaistun asian lainvoimaisuuden asettaminen kyseenalaiseksi niiden tosiseikkojen vuoksi, joihin ratkaisu perustuu. Tuomion ottaminen uudelleen käsiteltäväksi edellyttää sellaisten tuomion julistamista edeltäneiden tosiseikkojen esittämistä, jotka ovat olleet tuomion antaneelle tuomioistuimelle samoin kuin hakijalle siihen asti tuntemattomia ja jotka, jos tuomioistuin olisi voinut ottaa ne huomioon, olisivat voineet johtaa erilaiseen ratkaisuun kuin mikä tapauksessa annettiin (ks. erityisesti em. asiassa ISAE/VP ja Interdata v. komissio, 16.1.1996 annettu tuomio, 6 kohta).

18 Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa hakijan hakemuksensa tueksi esittämät seikat, jotka on mainittu 27.11.1995 päivätyssä yhteisöjen tuomioistuimen kirjaamon kirjeessä, koskevat niitä menettelysääntöjä, joita sovelletaan silloin kun yhteisöjen tuomioistuin antaa määräyksen, ja erityisesti niitä yhteisöjen tuomioistuimen hyvin tuntemia tapauksia, joissa julkisasiamies ei esitä kirjallista ratkaisuehdotustaan

julkisesti ja joissa asianosaiset eivät saa esittelevän tuomarin kertomusta. Nämä seikat eivät ole sellaisia uusia tosiseikkoja, joilla voitaisiin perustella hakemusta asian käsittelemiseksi uudelleen.

19 Tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen osalta on huomattava, että se koskee enintään Pevasan ja Inpescan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsiteltäväksi saattamien asioiden aineellista perustaa, kun taas yhteisöjen tuomioistuimen määräys koskee vain niitä kysymyksiä, jotka liittyvät ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa nostettujen kanteiden tutkittavaksi ottamiseen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen määräyksestä jättää asia tutkimatta tehtyihin valituksiin. On siis selvää, että tällä kertomuksella ei ole ratkaisevaa merkitystä riita-asian ratkaisemiselle.

20 Samoin aluksen, jolle oli haettu yhteisön taloudellista tukea, rakentamista ja käyttöön ottamista koskeva todistus on täysin merkityksetön suhteessa siihen määräykseen, jonka osalta on haettu asian uudelleen käsittelemistä. Koska hakija lisäksi tiesi tämän tosiseikan ennen kuin yhteisöjen tuomioistuin antoi asiassa määräyksen, se ei ole uusi seikka.

21 Tämän vuoksi hakemus yhteisöjen tuomioistuimen antaman määräyksen ottamiseksi uudelleen käsiteltäväksi on jätettävä tutkimatta työjärjestyksen 100 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

Oikeudenkäyntikulut

22 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Koska hakija on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Pevasa on velvoitettava työjärjestyksen 69 artiklan 4 kohdan nojalla vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Hakemus määräyksen ottamiseksi uudelleen käsiteltäväksi jätetään tutkimatta.

2) Inpesca velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

3) Pevasa velvoitetaan vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Julistettiin Luxemburgissa 5 päivänä maaliskuuta 1998.

R. Grass

kirjaaja

R. Schintgen

toisen jaoston puheenjohtaja